

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

3.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

3.2 ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

1) การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

การดำเนินงาน

1. สพป.ยโสธร เขต 1 ประชาสัมพันธ์การลงทะเบียนแก้ไขปัญหาหนี้สินครูฯ ผ่านระบบ online
2. จัดทำโครงการฯ เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกับสหกรณ์ครูยโสธร
3. ประชุมระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) ร่วมกับ สพฐ. ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา (สถานีแก้หนี้)
4. รับการลงทะเบียนในระบบ รอบที่ 1 ถึงรอบที่ 4 จำนวน 342 ราย
รอบที่ 5 วันที่ 21 - 30 ส.ค. 67 (อยู่ระหว่างดำเนินการลงทะเบียน)

จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 150 ราย

- กลุ่มสีแดง ที่ถูกฟ้องทุกกรณี จำนวน 24 คน
- กลุ่มสีแดง ที่ยังไม่ถูกฟ้อง จำนวน 100 คน
- กลุ่มสีเหลือง จำนวน 26 คน

2) การดำเนินการของสถานีแก้หนี้ / คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

การดำเนินการ

1. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน สพป.ยโสธร เขต 1 แยกกลุ่ม ดังนี้
- มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาลงทะเบียนรับการช่วยเหลือรอบที่ 1 ถึงรอบที่ 4 จำนวน 342 ราย จะแบ่งเป็น 3 กลุ่ม มีดังนี้

1. กลุ่มสีแดง ถูกฟ้องดำเนินคดีเรื่องหนี้สินทุกกรณี จำนวน 61 ราย
2. กลุ่มสีแดง มีเงินคงเหลือน้อยกว่า 30 เพอร์เซ็นต์ แต่ไม่ถูกฟ้อง จำนวน 233 ราย
3. กลุ่มสีเหลือง มีหนี้สินและเงินคงเหลือมากกว่า 30 เพอร์เซ็นต์ จำนวน 48 ราย

สำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

- ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนสถานีแก้หนี้ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนสถานีแก้หนี้ระดับจังหวัด โดยเชิญสถาบันทางการเงิน จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน และสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จังหวัดศรีสะเกษ เข้าร่วมประชุมด้วยเพื่อร่วมกันหาแนวทางการช่วยเหลือ

- ประชุมหารือแนวทางช่วยเหลือของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จังหวัดศรีสะเกษ และหน่วยงานการศึกษาของจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2567 เวลา 10.30 น. ณ หอประชุมสหกรณ์ออมทรัพย์ครูศรีสะเกษ จำกัด

- ประชุมลูกหนี้โครงการเงินกู้ ช.พ.ค. (หนี้ไทรมาส) โดยให้ลงนามข้อตกลงในการผ่อนชำระหนี้

- สรุปจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3) การส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างวินัยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานวางแผนทางการเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหนี้อย่างยั่งยืน การบริหารการเงิน การออม

- การอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน เช่น “ครูไทยยุคใหม่ เข้าใจการเงิน” หลักสูตร “ครูรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียง” เป็นต้น

1. ดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด สพป. ยโสธร เขต 1 ขับเคลื่อนและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ สพป.ยโสธร เขต 1 จึงกำหนดประชุมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร พร้อมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้ลงทะเบียนตามโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในวันที่ 4 เมษายน 2567 ณ หอประชุมศรีสำราญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1

2. ดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด สพป. ยโสธร เขต 1 เพื่อขับเคลื่อนและช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหนี้บุคลากรทางการศึกษา โดยทางธนาคาร ออมสินและ สพป.ยโสธร เขต 1 มีกำหนดจัดกิจกรรมเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินฯ ในวันที่ 21 สิงหาคม 2567 ณ หอประชุมศรีสำราญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1

- การอบรมหลักสูตรอื่นๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้น

3.3 ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีภาระหนี้สินเดิมเป็นจำนวนมาก	1. ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลผู้ลงทะเบียนเข้าโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา สพฐ. ที่ยื่นผ่านระบบรอบที่ 1 ถึง รอบที่ 4 จำนวน 342 ราย	1.ได้รับความร่วมมือจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด หรือสถาบันการเงินอื่นตามนโยบายของรัฐบาลที่เข้าร่วมโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. ข้าราชการครูและบุคลากรส่วนใหญ่ไม่สามารถกู้เงินกับสถาบันการเงินได้เนื่องจากติดเครดิตบูโร สถานภาพทางการเงินติดลบ จึงไม่สามารถดำเนินการทางธุรกรรมการเงินใดๆได้อีก	-	2.ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ลดดอกเบี้ยเงินกู้ อย่างน้อยร้อยละ 0.50 เปอร์เซ็นต์
-	-	3.ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และมีเงินเหลือเพียงพอต่อการดำรงชีพ ทำให้สมาชิกมีคุณภาพชีวิตที่ดีและส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาดีขึ้น
4.ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วน ขอยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ เนื่องจาก	4.ประชุมหารือแนวทางการช่วยเหลือที่ชัดเจนกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ทั้ง 2 จังหวัด	4.สหกรณ์ออมทรัพย์ครูทั้ง 2 จังหวัดมีแนวทางช่วยเหลือข้าราชการครู เช่น ปรับลดอัตรา

ได้รับฟังคำชี้แจงจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดศรีสะเกษว่า หากเข้าร่วมโครงการแก้ปัญหาหนี้สินครู จะงดการจ่ายเงินกู้		ดอกเบียเงินกู้ ขยายระยะเวลา ลดอัตราผ่อนรายเดือนแต่ไม่เพิ่ม อัตราดอกเบี้ย
5.ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีภาระค่าใช้จ่ายมาก	5.สร้างอาชีพเสริม สร้างรายได้ สร้างกลไกการออมเพื่ออนาคต อบรมสร้างวินัยทางการเงินให้ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	5.ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีอาชีพเสริม สามารถสร้างรายได้และไม่กระทบกับเวลาราชการ

3.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถชำระหนี้ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี มีคุณภาพ มีวินัยทางด้านเงิน มีขวัญกำลังใจในการทำงาน และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพสังคมที่ดีขึ้นไป ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนในการดำเนินงาน

3.5 ข้อเสนอแนะ

รัฐบาลควรมีการเจรจากับแบงก์ชาติ ในการปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ลดลง หรือมีแนวทางวิธีการอื่นเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโศธร เขต 2 ผลการดำเนินการ

1) ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ทั้งหมด จำนวน 1,407 คน (รวมลูกจ้างประจำ) เป็นหนี้ในระบบและนอกระบบ จำแนกเป็น

1.1) หนี้ในระบบ จำนวน 1,382 คน คิดเป็นร้อยละ 98.22

1.2) หนี้นอกระบบ จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0

2) ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ที่เป็นหนี้ในระบบและนอกระบบได้รับการแก้ไขปัญหาแล้ว จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0

3) สพท. มีการอบรมให้ความรู้วินัยทางการเงิน และการวางแผนด้านการเงิน ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 421 คน แบ่งเป็น ดังนี้

3.1) ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ลงทะเบียนแก้หนี้ ผ่านทาง <https://debtclinic.obec.go.th/> ตาม “โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาฯ” จำนวน 92 คน

3.2) ผู้บริหารสถานศึกษา ได้รับการพัฒนาตามโครงการพัฒนาสมรรถนะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อการบริหารและจัดการศึกษา จำนวน 142 คน /ครูผู้ช่วย ได้รับการพัฒนาตามโครงการ ครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ จำนวน 187 คน

3.3) ครูผู้ช่วย ได้รับการพัฒนาตามโครงการ ครูผู้ช่วยสู่ครูมืออาชีพ จำนวน 187 คน วิธีการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ

4) สพท. มีวิธีดำเนินการแก้ปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา นอกเหนือจากแนวทางของ สพฐ. โดย ร่วมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูโศธร จำกัด ดำเนินการ ดังนี้

4.1) ร่วมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด จัดทำโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาตามนโยบายรัฐบาลร่วมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด และสถาบันการเงินอื่น ๆ

4.2) ร่วมจัดทำบันทึกข้อตกลงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ระหว่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 กับ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด

5) สพท. มีวิธีดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา นอกเหนือจากแนวทางของ สพฐ. โดย ร่วมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด ดำเนินการ ดังนี้

5.1) ร่วมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด จัดทำโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาตามนโยบายรัฐบาลร่วมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด และสถาบันการเงินอื่น ๆ

5.2) ร่วมจัดทำบันทึกข้อตกลงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ระหว่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 กับ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด

6) สพท. มีการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาหลังจากมีการสร้างเครือข่ายสถาบันการเงิน ดังนี้

6.1) จัดประชุมร่วมกันระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 สถาบันการเงิน และผู้ลงทะเบียนแก้หนี้ รอบที่ 1 กลุ่มสีแดง (ที่ถูกฟ้องทุกกรณี) เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2567 ณ หอประชุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2

6.2) จัดประชุมชี้แจง และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับ “โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ” ให้กับผู้ลงทะเบียน เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2567 ณ หอประชุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2

7) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ร่วมหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2567 ดังนี้

7.1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 เสนอขอความร่วมมือสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด ตรวจสอบการยื่นขอกู้เงินของสมาชิก โดยหากพบว่าสมาชิกมีเงินเดือนเหลือหลังหักชำระหนี้แล้วไม่ถึงร้อยละ 30 ตามระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการว่าด้วยการหักเงินเดือนบำนาญข้าราชการเพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สวัสดิการภายในส่วนราชการและสหกรณ์ พ.ศ. 2551 ให้ระงับ/ชะลอการพิจารณาอนุมัติให้กู้เงิน

7.2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 เสนอขอความร่วมมือจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด ช่วยเหลือสมาชิก กรณีที่ปัจจุบันมีเงินเดือนเหลือหลังหักชำระหนี้แล้วไม่ถึงร้อยละ 30 ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการหักเงินเดือนบำนาญข้าราชการเพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สวัสดิการภายในส่วนราชการและสหกรณ์ พ.ศ. 2551 โดยขอให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด พิจารณาการส่งหักเงิน เช่น การลดจ่ายเงินต้น ลดการจ่ายหุ้น ขยายเวลาในการผ่อนชำระออกไป เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2551

8) โดยสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด มีมาตรการ ช่วยเหลือสมาชิก ดังนี้

8.1) มาตรการโครงการรวมหนี้ สำหรับผู้ลงทะเบียนแก้หนี้กับโครงการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ปรับลดดอกเบี้ยจากร้อยละ 6.95 ต่อปี เป็นร้อยละ 6.25 ต่อปี โดยเป็นการรวมหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยโสธร จำกัด เท่านั้น

8.2) มาตรการโครงการปรับโครงสร้างหนี้ เป็นการปรับอัตราชำระหนี้ โดยลดการจ่ายเงินต้น แต่ยังคงจ่ายอัตราดอกเบี้ยเต็มจำนวน แต่จำนวนการส่งเงิน/การหักจ่ายยังไม่สัมพันธ์กับ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการหักเงินเดือนบำนาญข้าราชการเพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สวัสดิการภายในส่วนราชการและสหกรณ์ พ.ศ. 2551

สถานีแก้หนี้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยโสธร มีการดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้กู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ในการบรรเทาและลดภาระหนี้สินที่มีอยู่เดิม และเป็นข้อมูลทางเลือกภายใต้เงื่อนไขอายุราชการคงเหลือของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน

การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหานี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ได้ดำเนินการสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหานี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดแบ่งกลุ่ม ดังนี้

ประเภทวิกฤติ หมายถึง ผู้มีเงินเดือนเหลือไม่ถึงร้อยละ 30 หลังหักชำระหนี้และกำลังถูกฟ้องร้องดำเนินคดี จำนวน 11 ราย

ประเภทใกล้วิกฤติ หมายถึง มีเงินเดือนเหลือไม่ถึงร้อยละ 30 มีแนวโน้มจะเป็นหนี้วิกฤติให้มีการปรับโครงสร้างหนี้ ควบคุมยอดหนี้ จำนวน 43 ราย

ประเภทปกติ หมายถึง ผู้มีหนี้เล็กน้อย ถึงไม่มีหนี้ จำนวน 65 ราย

มีความประสงค์ต้องการฟื้นฟูอาชีพ จำนวน 60 ราย

2. ปัญหาอุปสรรค/แนวทางการแก้ปัญหา

ครูและบุคลากรทางการศึกษามีหนี้หลายที่

สถาบันการเงินที่ครูเป็นหนี้ ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการเพื่อลดอัตราดอกเบี้ยของกระทรวงศึกษาธิการได้

3. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 อาศัยปัจจัยการเข้าถึงข้าราชการครูในทุกกลุ่มสี เพื่อได้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงและนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. ข้อเสนอแนะ

ควรแจ้งและนำเสนอรูปแบบการแก้ไขปัญหากลุ่มเป้าหมายทราบอย่างชัดเจน และมีแนวทางที่สามารถปฏิบัติตามได้

การพักชำระหนี้สินสำหรับครูและบุคลากร

การปรับลดดอกเบี้ยเงินกู้

5. รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

- ไม่มีรูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม

